

Зашто (не) волимо ММФ?

Пише: Балкан магазин
субота, 18 март 2017 17:07

Да ли Република Србија треба да прати ММФ директиве и зашто, кључна су економска питања данас. О тим питањима би требало да се изјасне, недвосмислено, сви председнички кандидати (илустрација: Џејмс Руф је одушевљен резултатима, додуше болним по Србију, јер смо по индексу беде на осмом месту у свету).

Ових дана медијске куће обавештавају јавност како је господин Џејмс Руф, шеф мисије Међународног Монетарног Фонда (ММФ), који треба да одобри Србији нови стандардан аранжман, односно кредит, одушевљен постигнутим реформама и резултатима, додуше болним по становништво /1, 2/.

Такође, председник Савета гувернера Народне банке Србије Небојша Савић изјавио је да су у Србији током аранжмана са ММФ-ом постигнути јако добри резултати, али је остао проблем структурних реформи, као и да је то најтежи део. Преведено, остао је проблем распродаје државних добара /3/.

И премијер Вучић је био задовољан похвалама мисије, поменуо је проблеме јавних предузећа и рекао да је задатак у наредном периоду подизање приватног сектора /4/.

Механизми ММФ почињу од банака

Економски механизми које ММФ промовише у земљама са којима има аранжмане су врло слични или готово исти. Проф. Јозеф Штиглиц са Универзитета Колумбија у САД, и добитник Нобелове награде, је прецизно описао ове механизме и њихове крајње ефекте /5/. Није желео да нагађа зашто се исте мере деценијама спроводе иако не дају позитивне резултате у државама које их примењују.

Приоритетна и прва мера коју ММФ захтева јесте либерализација банкарског тржишта, према Штиглицу и другим аналитичарима. У пракси, то значи да велике, глобалне банке купе домаће банке или домаће банке банкротирају, тако да банкарско тржиште постаје већински, или у потпуности, страни. Стране банке, по правилу, подигну камате са образложењем да је дотична држава ризична за пословање, наводи Штиглиц. Камате су такве да заиста држава постаје аутоматски ризична, јер се из ње извлаче велике паре. С обзиром да стране банке раде у локалној валути, њима прети ризик од пада те локалне валуте. Ту прискаче у помоћ ММФ, који даје кредите у девизама за очување курса локалне валуте.

Када домаћа валута крене да пада, народна банка продаје девизе позајмљене од ММФа и диже домаћу валуту. Тако, заправо, народна банка и ММФ чувају леђа страном капиталу који, на крају, конвертује своје инвестиције у домаћој валути у девизе и извлачи их пре краха економије дотичне земље. Крах је неминован јер се из земље извлаче огромна средства кроз камате, а привреда не може да се развије јер су камате веће од профита.

Зашто (не) волимо ММФ?

Пише: Балкан магазин
субота, 18 март 2017 17:07

